

Αντώνης Νικολής

Terror terrae ο φοίβος έφηβος

ΚΟΙΜΗΘΗΚΑΜΕ μάλλον ύστερα, ήτανε τώρα πρωί της άλλης μέρας, παίρνω την κιθάρα μου, καθίζω στο πεζούλι. Είχε ζέστη, ιδρώναμε, αλλά όχι πολύ. 34-36 βαθμοί Κελσίου, μια πολύ κανονική θερμοκρασία για τις πρώτες μέρες του Δεκεμβρη. Το πρόσωπο του μικρού ήταν φουσκωμένο και μαλακό, είχε την ησυχία από τον πολύ και βαθύ ύπνο.

«Όπως σου έλεγα και χτες, χρειάστηκα δύο χρόνια για να φτιάξω αυτή τη σύμμετρη φράση: τρόμος της γης ο φωτεινός έφηβος», και μ' ένα απλό ακόρντο,

«Terror terrae ó φοίβος έφηβος.

»Ακουσέ το και ερασμιακά :

»Terror terrae ho rhoĩbos έρηεβος.

»Δεν με προσέχεις...»

Δεν με πρόσεχε. Δεν τον γοήτευα, ή δεν τον συγκινούσα, ή ίσως κανένα από τα δυο. Είχα επενδύσει τόσες ελπίδες σ' αυτή μου τη σύμμετρη φράση.

«Γιατί δεν φοράμε τις στολές μας, να πάμε μια βόλτα;» λέει μετά από λίγο.

Άκουσε την πιο πυκνή φράση της ζωής του, από άποψη αισθητική νομίζω ένα ωραιότατο επίγραμμα, και δεν θα το σχολίαζε κάπως, μόνο άλλαζε κουβέντα; Ήτανε δυνατόν; «Πρωί πρωί; Και με τέτοια ζέστη; Θα σκάσουμε». Στην πραγματικότητα περίμενα τη γνώμη του για τη φράση μου, δεν μπορεί να μην του είπε τίποτε, να μην τον συγκίνησε καθόλου, να μην του προκάλεσε έστω κάποια δυσφορία, έστω κάτι αρνητικό...

«Δεν έχουν να πουν τίποτε και σε κανέναν. Ούτε θετικό ούτε αρνητικό»: ό,τι χειρότερο άκουσα γενικά για το έργο μου. Πριν από μερικά χρόνια. Ο θλιβερός εκείνος (και άνθρωπος και κριτικός) είχε αποφανθεί ότι τα “σκαριφήματά” μου “εντέλει” δεν ήταν “τίποτε περισσότερο από λογικές κατασκευές, από λογοπαίγνια”. Του είχα συγκολληθεί, τον εκλιπαρούσα μέρες κάτι να μου πει, οτιδήποτε, εκείνος επιτέλους μου απαντούσε, όμως με την αηδία, παρόλο που συγκρατημένη, να του ανασηκώνει τα ζυγωματικά, κι ενώ μέσ' απ' τις μισόκλειστες κόγχες του κοίταζε όχι εμένα αλλά προς την κατεύθυνση της

εξώπορτάς του, απ' όπου θα του άδειαζα τη γωνιά σε λίγο. «Και τα λογοπαίγνια», μου πετάει στο τέλος, «είναι ίσως σπουδαία σχήματα στη ρητορική, αλλά ευτελή, μην πω ευτελέστατα, στη λογοτεχνία. Τα δεκανίκια των ατάλαντων».

Δεν μπορεί η φράση μου να μην του προξένησε κανένα αίσθημα του μικρού, τίποτε. Και όμως. Το μυαλό του ήτανε αλλού. «Δεν συμφωνείς; Δεν είναι τρόμος της γης ο φωτεινός έφηβος; Έφηβος υπό την ευρεία έννοια. Εσύ, ας πούμε», του ανέλυα το περιεχόμενο της φράσης μου.

Ή μήπως –και αίφνης καθάριζε η δική μου σκέψη, γινόταν αίθριος ουρανός– ευθυνόταν όχι η φόρμα της φράσης μου για το ότι δεν τον συγκινούσε, αλλά αυτό καθαυτό το περιεχόμενό της; Δεν χρειάστηκα κάτι περισσότερο, έπαψα αμέσως να ακούω τον ήχο της, τη συμμετρία, τις επιλεγμένες λέξεις, εστίασα στο περιεχόμενο της φράσης, σ' αυτό που ήθελε να πει η φράση. Φοβάται η γη τον ποθητό έφηβο γενικά; Φοβάται το παιχνίδι των επιθυμιών, το σεξ, τι φοβάται; Και όταν λέω “γη”, τι ακριβώς εννοώ; Τη φύση του πλανήτη, του σύμπαντος ή μετωνυμικά την ανθρωπότητα; Το να φοβάται η ανθρωπότητα το παιχνίδι των επιθυμιών, δίνει κάποιο νόημα, αλλά ξεπερασμένο, παλιό, και εν πάση περιπτώσει περισσότερο παίρνω μία πόζα, παρά λέω κάτι. Όμως σίγουρα εννοώ ένα άλλο, μια ιδιάζουσα δική μου ανατριχίλα, αυτήν πρέπει πρώτα να αποσαφηνίσω μέσα μου. Είναι λειψό πράγματι το νόημα, καταλήγω. Πρέπει να το ολοκληρώσω, να υπολογίσω ξανά τις αναλογίες της μεταφοράς που συνιστά, χωρίς πάλι αυτή η συγκεκριμένη ομολογία από μέρους μου να σημαίνει ότι αποδέχομαι και τη θλιβερή εκτίμηση ότι τάχα είναι ευτελή λογοπαίγνια ή λογικές κατασκευές τα επιγράμματά μου.

«Η αλήθεια, ούτε εγώ το πιστεύω», ότι ο έφηβος ήταν ο τρόμος της γης δηλαδή, ομολογώ στον μικρό. Παρατάω την κιθάρα, ξεφυσάω. Όσο χαίρεσαι να βρίσκεις ο ίδιος τα λάθη σου, άλλο τόσο αποκαρδιώνεσαι που ακόμα δεν τα κατάφερες. «Ποιος τρόμος της γης, ποιος έφηβος. Τώρα... να τρομάξει η γη...»

Ο μικρός αναστενάζει ελαφρά.

«Τι;» τον ρωτάω.

«Τίποτε». Αρχίζει να συστέλλει το κορμί ως τη στάση του εμβρύου.

«Βαρέθηκες;»

Κουνάει αρνητικά το κεφάλι. Κυλάνε μερικά δευτερόλεπτα. Μαζεύεται κι

άλλο. Γλιστράει το μάτι μου στο τελικό σίγμα που σχηματίζει το συνεσταλμένο του κορμί, από τον σβέροκο ως τον έναν του αστράγαλο, το κιτρινωπό λεπτό δέρμα πάνω στη μικρή τούρλα του αστραγάλου.

Αφαιρούμαι. Του μιλάω χωρίς να τον βλέπω. Επαυξάνω το κύρος μου, όταν μοιάζω απόκοσμος –κάνω πως δεν το ξέρω. «Εγώ διάλεξα αυτόν τον τόπο. Αυτοεξορίστηκα». Με γυρισμένη σ' αυτόν την πλάτη, κάνω βήματα προς την έξοδο της σπηλιάς, σιγά σιγά ανεβάζω τον τόνο της φωνής. «Ξέρω το πεπρωμένο μου: θα συμπυκνώσω κάποτε –σε πέντε, σε δέκα, σε είκοσι λέξεις;– τον πιο δυνατό στίχο που ειπώθηκε ποτέ! Θα είναι στίχος, θα είναι χρησμός, θα είναι σύνθημα». Ρεύομαι ανακουφιστικά πολύ, γυρνάω, τον κοιτάζω. «Τότε θα επιστρέψω, ή μάλλον θα επιστρέψουμε... μαζί». Παίρνω αργά, αφηρημένος, τα βήματά μου πίσω.

[Απόσπασμα από τη νουβέλα του Αντώνη Νικολή *Το Σκοτεινό Νησί*, η οποία, διορθωμένη-αναθεωρημένη και εμπλουτισμένη με εκτενές κατατοπιστικό επίμετρο του συγγραφέα, επανεκδίδεται από τις Εκδόσεις Ποταμός.]